

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

5. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» № 143-V від 14.09.2006 // Відомості Верховної Ради України. 2006. №45. Ст.434.

6. Захарова О.В., Барбанова І.С. Управлінські та технологічні аспекти розвитку інноваційних лідерів України // Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції: монографія / за ред. д.е.н., проф. Ілляшенка С.М., к.е.н., доц. Біловодської О.А. Суми: Триторія, 2018. п. 2.2. С. 74-85.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

**Удовиця О.Ф., к.пед.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

У сучасних економічних умовах конкурентні переваги створюються не лише за рахунок нових технологій, ідей, але і за допомогою розвитку та збереження навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки держави та життєдіяльності населення. Таким чином, політика у сфері охорони навколишнього природного середовища повинна стати ключовою задля прийняття управлінських рішень на державному рівні.

Аналіз сучасного стану економічного механізму природокористування та діяльності щодо збереження природного середовища в нашій країні свідчить про неприпустимо низьку результативність та неспроможність забезпечення умов для нормального функціонування суб'єктів господарювання. Основними показниками недосконалості економічного механізму управління природокористуванням в Одеському регіоні, в першу чергу, експерти вважають:

- низьку економічну привабливість для суб'єктів господарювання з точки зору проведення заходів щодо збереження природного навколишнього середовища за власні кошти;
- недостатньо ефективне та неоперативне реагування органів місцевої влади (відповідних департаментів та відділів) на турбулентні зміни економічних та екологічних процесів в Україні;
- не достатня інтегрованість економічних критеріїв оптимального природокористування з іншими економічними показниками (важелями) господарської діяльності регіону (й держави в цілому).

Основною метою економічного механізму природокористування є раціональне використання природних ресурсів, тому необхідним повстає розробка та застосування таких механізмів стимулювання оптимального природокористування які дозволять повною мірою реалізувати основні напрями реформування економіки України та її регіонів з урахуванням екологічного фактору.

Економічний механізм природокористування - це сукупність економічних структур, інститутів, форм та методів господарювання, за допомогою яких

реалізуються чинні в конкретних умовах економічні закони та здійснюється погодження й коригування суспільних, групових і приватних інтересів.

Оптимальний економічний механізм природокористування можливий за умов забезпечення:

- правового забезпечення впровадження економічної діяльності підприємств;
- досконалої системи фінансування природоохоронних заходів;
- фінансові зобов'язання від природокористування;
- ціноутворення з урахуванням екологічного фактора;
- реалізація державних та регіональних екологічних програм;
- загальнодержавні (регіональні) штрафи за забруднення навколишнього природного середовища та за спеціальне неефективне використання природних ресурсів;
- механізм відшкодування збитків, заподіяних внаслідок порушення законодавства щодо охорони довкілля.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» формування економічного механізму охорони навколишнього природного середовища передбачає:

- взаємозв'язок усієї управлінської, науково-технічної та господарської діяльності підприємств, установ та організацій із раціональним використанням природних ресурсів та ефективністю заходів щодо охорони навколишнього природного середовища на основі економічних важелів;
- визначення джерел фінансування заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- встановлення лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, розміщення відходів;
- встановлення нормативів розмірів зборів (плати) за використання природних ресурсів, викиди та скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, на утворення і розміщення відходів та інші види шкідливого впливу;
- надання підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам податкових, кредитних та інших пільг при впровадженні ними маловідходних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій та нетрадиційних видів енергії, здійсненні інших ефективних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- відшкодування в установленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

У теперішніх умовах господарювання мета економічного регулювання природоохоронної діяльності в Україні полягає у стимулюванні природокористувачів до раціонального та ощадливого використання природних ресурсів, збереження та відтворення довкілля, а також у фінансуванні природоохоронних заходів. Економічний механізм природокористування - це сукупність економічних структур, інститутів, форм і методів господарювання, за допомогою яких реалізуються чинні економічні закони та здійснюється погодження й коригування суспільних, групових та приватних інтересів.

Таким чином, одним із найважливіших напрямів екологічної модернізації суспільно – державної ментальності нашої країни є розробка та реалізація стратегії екологічно орієнтованого менеджменту екологічного підприємництва.

Механізм управління зазначеним видом діяльності може здійснюватися шляхом:

- корегування стратегій природокористування й встановлення механізму прийняття управлінських рішень відповідно до умов, які змінюються й прогнозуються;

- формування на державному рівні природоохоронної політики, яка може й повинна сама по собі активно впливати на формування сприятливих умов підвищення рівня екологічної освіченості суспільства, нарощування природоохоронного потенціалу, збереження природних ресурсів, відновлення наявних природних ресурсів, відповідальність (в т.ч. кримінальну) за руйнування та безвідповідальне відношення до природного середовища, тощо.

Таким чином, основними шляхами удосконалення економічного механізму природокористування в Україні вважаються за доцільними:

- модернізація існуючих регуляторів механізмів екологічного менеджменту, який базується на збалансованому поєднанні критеріїв примусово-обмежувального та стимулюючо-компенсаційного характеру, та має забезпечити сприятливіші умови щодо забезпечення екологічно безпечних технологій та методів господарювання;

- створення ефективних організаційних структур та дієвих механізмів правового регулювання охорони та раціонального використання природних ресурсів;

- розробка та реалізація стратегії екологічно орієнтованого менеджменту й екологічного підприємництва, а саме - розвиток екологічного законодавства та посилення впливу екологічного права на розвиток підприємницької діяльності; зростання пріоритетів екологічних якостей та характеристик товарів (продуктів) на ринку ,

- посилення тиску громадськості на підприємців щодо дотримання екологічних інтересів населення (враховуючи екологічні чинники та критерії виробництва потрібна сертифікація виробництв та окремих видів продукції) тощо.

Таким чином, сучасні екологічні проблеми які породжені, певною мірою, відставанням розвитку економічної думки суспільства, недостатньо пріоритетні на загальнодержавному рівні. Тому сьогодні в Україні вирішенням питань щодо усунення та попередження наслідків економічної діяльності підприємств у вигляді забруднень й деградації навколишнього середовища та природних ресурсів приділяється неприпустимо мінімальна увага. Економічне стимулювання заходів щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального природокористування повинно відбуватися на основі послідовного розроблення та впровадження нових технологій, які засновані на позитивній мотивації , в першу чергу – підприємців (із врахуванням регіональних особливостей), основною метою яких повинно бути заохочення суб'єктів господарювання щодо природоохоронної діяльності, відновлення та охорони навколишнього природного середовища.

	Седіков Д. В. , аспірант, НАХТ, м. Одеса	
70	ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРТАП-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	197
	Седікова І. О. д.е.н., професор, Коренман Є. М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
71	НОРМАТИВНЕ ПІДґРУНТЯ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	201
	Седікова І. О. д.е.н., професор, Ступницька М. І., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	
72	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ	203
	Удовиця О.Ф., к.пед.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
73	ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	206
	Чабаров В.О., к.т.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
74	ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	209
	Агеева І.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
75	ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ: АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	212
	Купріна Н.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
76	СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	214
	Агеева І.М., к.е.н., доцент, Русецька А.О., студентка, Севастьянов В.В., студент, ОНАХТ, м. Одеса	
77	ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	217
	Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, Голодонюк О.М., ст. викладач, Мільчева В.В, викладач стажист, ОНАХТ, м. Одеса	
78	АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОЇ АКТИВНОСТІ БРЕНДІВ ЯНТАРНОГО ВИНА НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ	219
	Брайко М.Г., ст. викладач, Глущенко І.В, магістр, ОНАХТ, м. Одеса	
79	КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПРОВІДНИХ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	222
	Голубьонкова О.О., к.е.н., доцент, Марющенко К.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
80	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРА: СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ	225
	Бахчиванжи Л.А., к.е.н, доцент, Євтушок О.В., к.е.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
81	РЕКЛАМА В МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	227
	Донець Л.Я., к.т.н., доцент, Ніколюк О.В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	
82	СУТНІСТЬ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ У АГРОПРОМИСЛОВІЙ СФЕРІ	229
	Значек Р.Р., к.т.н., ст. викладач, Ковалів І.О., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
83	ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	231
	Значек Р.Р., к.т.н., ст. викладач, Мардар М.Р., д.т.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	
84	КОНТЕНТ-МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ DIGITAL-МАРКЕТИНГУ	233
	Мільчева В.В., викладач-стажист, Бондарчук Д.О., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
85	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ	235
	Соколюк К.Ю., к.е.н., старший викладач, Мунтян І.В., к.с.н., старший викладач ОНАХТ, м. Одеса	
86	МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ТИХИХ ВИН В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	237
	Лозовська Г.М., к.е.н., доцент, Статєва М.С., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
87	ОСНОВНІ ЗАСОБИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ	240